

جهت گیری های کمرکات استان سیستان و بلوچستان در سال ۱۴۰۱

"توصیه های سیاستی"

تجربیات کشورهای در حال توسعه در سه دهه اخیر نشان می دهد که توسعه مبادلات مرزی در قالب های مقررات و قوانین حقوقی می تواند محرک خوبی برای افزایش مبادلات کالا به صورت رسمی و جهت دهی تجارت به سمت مزیت های نسبی، گسترش همکاری های همه جانبه بین مناطق آزاد، توسعه بازارچه های مرزی بین منطقه ای، ایجاد سودهای تجاری، کاهش قیمت کالاها، همگرایی میان عرضه و تقاضا و ایجاد درآمد، اشتغال و امنیت برای مرزنشینان گردد. توسعه یافتگی اقتصادی مناطق مرزی و رفاه نسبی در این مناطق می تواند موجبات کاهش برخی از مشکلات مرزی از قبیل قاچاق کالا، مواد مخدر، سرقت و... را فراهم کرده و از تخلیه جمعیتی مناطق مرزی جلوگیری نماید. وجود محرومیت های شدید اقتصادی و میزان بالای بیکاری در مناطق مرزی در افزایش عبور غیر مجاز افراد، قاچاق کالا و سایر اموری که با امنیت منافع ملی کشورها در تضاد است در شکل گیری اقدامات توسعه از جمله بازارچه های مرزی موثر بوده است براساس تحقیقات انجام شده، امنیت و توسعه در مناطق مرزی دارای رابطه ای مستقیم و دو سویه با ضریب همبستگی بالا با یکدیگر می باشند. به گونه ای که هر اقدامی در فرایند تحقق توسعه تأثیرات مستقیمی بر فرایند تحقق امنیت میگذارد و بالعکس. به این ترتیب مناطق دارای شاخص های بالای توسعه از ضرایب امنیتی بالاتری نسبت به مناطق توسعه نیافته تر برخوردارند. بنابراین، توسعه اقتصادی مناطق مرزی و افزایش رفاه و درآمد اقتصادی مرزنشینان از طریق فعالیت های سالم اقتصادی و حمایت و سرمایه گذاری دولت ها بر کارکرد امنیتی مرز تأثیر مثبت دارد. از سوی دیگر افزایش فعالیت های اقتصادی سالم و سرمایه گذاری دولت ها در مناطق مرزی، مشروط به عدم اختلاف فاحش اقتصادی در دو سوی مرز، نیز می تواند بر کارکرد ارتباطی مرز تأثیر مثبت داشته باشد.

سیاست های اقتصادی تجارت خارجی و جهت گیری های استان

ایجاد بازارچه های مرزی از راهکارهای موثر در گسترش مبادلات بین منطقه ای است. در حال حاضر، در مرزهای اکثر کشورهای در حال توسعه سطح قابل توجهی از نیاز مردم مرزنشین از طریق مبادلات مرزی (بازارچه ها) تامین می شود. این گونه مبادلات علی رغم غیر رسمی و محلی بودن، نقش پر اهمیتی در مبادلات میان کشورهای همسایه دارند و باعث بهبود زندگی ساکنان نقاط مرزی می شوند. بازارچه های مرزی به عنوان شکلی از بازارهای بین المللی به دنبال توسعه روابط سیاسی و دیپلماسی شکل می گیرند. راه اندازی و ایجاد بازارچه های مرزی به عنوان اهرمی از فعالیت های اقتصادی در مناطق مختلف خصوصاً در مناطق مرزی کشور، دارای آثار مختلف اقتصادی، اجتماعی و سیاسی بوده است. در بعد اقتصادی، ایجاد بازارچه به ویژه در مناطق مرزی می تواند فرصت هایی از قبیل ایجاد اشتغال مستقیم و غیر مستقیم برای ساکنین مناطق مرزی در بخش های مختلفی مانند حمل و نقل بار و مسافر، رستوران و خدمات مربوط به آن، صادرات تولیدات کشاورزی و دامی با قیمت های مناسب به کشورهای همجوار، افزایش درآمد و سطح رفاه مرزنشینان از طریق تبادل کالاها، کاهش بیکاری، رسمی کردن مبادلات بین استان و کشورهای همسایه و همچنین در افزایش تعداد و تنوع مشاغل موجود در منطقه موثر باشد.

جهت گیری دیگر در استان می تواند اجرای ماده ۱۲ قانون امور گمرکی باشد که این قانون می گوید به منظور تسهیل و تسریع در انجام تشریفات گمرکی در مبادی ورودی و خروجی، نمایندگان وزارتخانه ها و سازمانهای مسئول سایر کنترل ها موظفند تحت نظارت گمرک اقدام نمایند. سایر کنترلها مانند بازرسیهای پزشکی، دامپزشکی، گیاهی، استانداردهای فنی و

کیفیت باید به صورت هماهنگ و تحت نظارت گمرک ساماندهی شود. برخی از این کنترلها به منظور تسهیل تجارت بین المللی می تواند با هماهنگی قبلی به گمرک واگذار شود یا در مکان دیگری به تشخیص گمرک صورت گیرد.

بررسی وضعیت تحولات تجارت خارجی

گمرکات استان سیستان و بلوچستان با گستره جغرافیایی بالغ بر ۱۶۰۰ کیلومتر، از شمالی ترین واحد کاری در مرز گمشاد در منطقه سیستان تا جنوبی ترین نقاط در چابهار، کنارک و پسابندر وسیع ترین حوزه نظارت در سطح گمرکات کشور می باشد. گستره فعالیت این حوزه گمرکی در حال حاضر شامل گمرکات میلک، میرجاوه، زاهدان، سراوان، ایرانشهر، پیشین، ریمدان، چابهار و منطقه آزاد چابهار به عنوان ادارات گمرک رسمی و همچنین گمرک بازارچه گمشاد، گمرک بازارچه میلک، گمرک بازارچه میرجاوه، گمرک بازارچه کوهک، گمرک بازارچه جالق، گمرک بازارچه پیشین و گمرک بازارچه ریمدان به عنوان گمرکات بازارچه های فعال استان و ایضاً گمرک امانات پستی زاهدان، گمرک فرودگاه بین المللی زاهدان و گمرک فرودگاه چابهار و دو واحد گمرکی اختصاصی در منطقه سیستان به عنوان دیگر واحدهای کاری این حوزه نظارت شناخته میشوند. علاوه بر اینها براساس تفاهمات انجام شده با دولت پاکستان از آذرماه ۱۳۹۹ مرزهای رسمی ریمدان و پیشین افتتاح شده و در آینده نه چندان دور مرز رسمی کوهک سراوان بر حجم فعالیت این گمرکات خواهد افزود. تصویب قطعه منفصله منطقه آزاد چابهار در مرز ریمدان به وسعت ۶ هزار هکتار و همچنین تصویب منطقه آزاد سیستان در اردیبهشت ماه ۱۴۰۰ و وجود دو منطقه ویژه میرجاوه و رامشار و همچنین بازارچه معیشتی اخیر التصویب برای مرزهای ریمدان، پیشین، کوهک و همچنین بازارچه های تحت عدالت، بش دلبر و شاهگل در منطقه سیستان و پیگیری نماینده محترم چابهار و توابع برای فعالیت بازارچه پسابندر، گمرک کنارک و گمرک اسکله شهید رضایی زراآباد حجم بسیار زیادی از کار و مسئولیت را برای این حوزه گمرکی بدنبال خواهد داشت که بدون حمایت و پشتیبانی مناسب از حیث تشکیلات، نیروی انسانی و تأمین هزینه های اداره این واحدها از سوی دولت محترم و وزارت اقتصاد و گمرک ایران میسر نخواهد بود. شبانه روزی کردن گمرک چابهار با هدف ترخیص بدون وقفه کالای اساسی از دستاوردهای گمرکات استان می باشد. راه اندازی رویه تیرالکترونیک و ترانزیت از طریق ایران به مقصد کشورهای اروپایی و راه اندازی رویه ترانزیت ریلی ITI در قالب کنوانسیون بین المللی تهران - استانبول و همچنین انعقاد قرارداد ۴ دستگاه ایکس ری گمرکات از دیگر دستاوردهای گمرکات استان در سال ۱۴۰۱ بوده است.

توصیه های سیاستی

بسیاری از کارشناسان اقتصادی بر این باورند که قرارگیری سیستان و بلوچستان در موقعیت بحری از نوع ساحلی (داشتن ساحل با دریا) و اتصال با موقعیت بری (داشتن مرز خاکی با منطقه ای محصور در خشکی مثل افغانستان) شرایط بسیار ویژه گذرگاهی و پتانسیل منحصر بفردی را برای توسعه فعالیت های تجاری در ابعاد ملی و حتی بین المللی برای آن ایجاد کرده و باعث شده تا ظرفیتی دو زیست برای تجارت این استان به وجود بیاید؛ ظرفیتی وسیع که اقتصاد و درآمد حاصل از آن نه محدود به آب شود و نه محصور در خشکی. قرارگیری چابهار، تنها بندر اقیانوسی کشور در پهنه جنوبی استان با مختصات خارج از منطقه بحرانی خلیج فارس که از قضا بهترین راه گریز افغان ها از بن بست پاکستان برای برقراری مناسبات اقتصادی با هند و یکی از بهینه ترین مسیرهای دسترسی کشورهای مشترک المنافع به آب های آزاد نیز محسوب می شود، چشم انداز بسیار امیدوارکننده ای از آینده لجستیک بندری و حمل و نقل چند وجهی را پیش روی سیاست

گذاران قرار داده؛ همین امر نیز سبب شده تا دولت محور برنامه ها و اولویت های بودجه ای خود را بر تکمیل زیرساختها و افتتاح پروژه های بزرگ عمرانی نظیر قطار چابهار-زاهدان-سرخس و افتتاح فرودگاه بین المللی و ... در چابهار بگذارد.

➤ افزایش صادرات مهمترین بحث در مقوله تجارت خارجی است و مهم تر از بحث صادرات، چگونگی بازگشت ارز حاصل از صادرات برای تأمین کالاهای اساسی مورد نیاز و تأمین ارز به صورت مصارف اسکناس است. پرواضح است که بحث صادرات در صورتی که بازگشت ارز حاصل از آن مقدور نباشد، اتلاف منابع تلقی می شود. با وجود این مساله که بخش مهمی از اقتصاد ایران دولتی است، پیشنهاد می گردد؛

۱. سازمانی مستقل و تام الاختیار در امور گمرکات کشور ایجاد گردد تا صادرکنندگان با متولی واحد در ارتباط باشند و با حذف بوروکراسی اداری در امور صادرات، میزان صادرات غیرنفتی افزایش پیدا کند.

۲. با برخی کشورهای همسایه از قبیل ترکیه، عراق، امارات متحده عربی و افغانستان که جدی ترین مقاصد صادراتی ایران هستند، تفاهم نامه ایجاد گمرک واحد مورد قبول طرفین امضا گردد تا صادرکنندگان با یک گمرک واحد در ارتباط باشند و امور اداری مربوط به صادرات تنها از سوی یکی از طرفین اجرا گردد.

۳. صادرکنندگان برای واردات مواد اولیه مورد نیاز و همچنین واردات کالاهای اساسی نیازمند تأمین ارزی هستند و اگر اختیار عمل در بازگشت ارز داشته باشند، به شیوه بهتری می توانند عمل کنند. با این وجود توصیه می گردد معافیت رفع تعهد ارزی دوباره برقرار گردد.

۴. تأسیس بانک مشترک بین ایران و کشورهای همسایه که با پول رایج دو کشور تبادل داشته باشد، می تواند مشکلات مربوط به بازگشت ارز حاصل از صادرات را تسهیل کند.

۵. برپایی نمایشگاه های مشترک و احیای بازارچه های مرزی، تسهیل کننده افزایش صادرات خواهد بود.

۶. با ایجاد شهرک های صنعتی در مرز ایران با کشورهای همسایه مانند ترکیه می توان هم انرژی مورد نیاز بخش های تولیدی را صادر کرد و هم به نوعی جذب سرمایه گذاری را شاهد بود.

۷. دولت اقدام به انعقاد توافق نامه هایی کند که از طریق آنها بتواند نیازهای اساسی کشور را از طریق کانال های مالی همسایگان مورد هدف صادرات کالاهای ایرانی وارد کند. به عنوان مثال کشور ترکیه در ۱۴۴ کشور دنیا دفتر بازرگانی دارد که می توان با واردات از طریق کانال مالی ترکیه نیازهای کشور به کالاهای اساسی را برطرف کرد. این مساله باعث تسهیل در دور زدن تحریم ها و در نتیجه صادرات کالای تولیدی و واردات کالاهای اساسی می شود.

۸. تدوین استراتژی توسعه تجارت خارجی: تجارت خارجی به عنوان موتور رشد و توسعه اقتصادی می تواند توسعه پایدار اقتصادی را ایجاد کند و این امر ناگهانی اتفاق نمی افتد. استراتژی های ملی برای صادرات می تواند باعث ثبات منافع تجاری و کاهش نقاط ضعف اقتصادی شود. تعیین استراتژی صادراتی به معنای تعیین اولویت ها، تخصیص منابع و تعیین عملیات مشخص برای شتاب دهی تجارت و افزایش مزیت نسبی و مطلق در تولید کالاهاست تا ارزش افزوده اقتصادی ایجاد شده را افزایش و بازارهای جدید را توسعه دهد. به این ترتیب ذی نفعان بخش دولتی، خصوصی و سایر افراد جامعه می توانند برای رسیدن به اهداف مشترک با هم همکاری کنند. تدوین استراتژی، فضای کسب و کار را رونق می دهد، حدود مزیت اقتصادی را مشخص می کند، تنوع در صادرات محصولات را ایجاد می کند، خریداران بین المللی را تعیین کرده و بهره برداری از بازارهای بین المللی را بهینه می کند. از تبعات اجرای این استراتژی ها می توان به افزایش تولید شغل، افزایش درآمدهای ملی و ایجاد توسعه اقتصادی پایدار اشاره کرد.

۹. طراحی و توسعه پیمان‌های تجارت آزاد منطقه‌ای و دوجانبه: موافقتنامه‌های توسعه تجارت آزاد توافقاتی بین دو یا چند کشور است که در آنها تعرفه‌های وضع شده بر کالاهای تولیدشده در کشورهای عضو، کمتر از تعرفه‌های وضع شده بر کالاهای تولیدشده در کشورهای غیرعضو است. جمهوری اسلامی ایران جزء معدود کشورهایی است که کمترین فعالیت را در حوزه اجرای موافقتنامه‌های دو و چندجانبه تجاری دارد. از سال ۱۳۸۴ تاکنون، ایران با ۹ کشور جمهوری ازبکستان (۱۳۸۴)، پاکستان (۱۳۸۵)، تونس (۱۳۸۶)، کوبا (۱۳۸۷)، بوسنی و هرزگوین (۱۳۸۸)، قرقیزستان (۱۳۸۸)، بلاروس (۱۳۹۱)، ترکیه (۱۳۹۳) و افغانستان (۱۳۹۵) موافقتنامه تجارت ترجیحی (PTA) دوجانبه و همچنین از سال ۱۳۸۷ با کشور سوریه موافقتنامه تجارت آزاد (FTA) دوجانبه منعقد و اجرایی کرده است. انعقاد موافقتنامه تجارت ترجیحی یا تجارت آزاد با شرکای عمده تجاری می‌تواند نقش موثری هم در حفظ و تعمیق تجارت فعلی و هم در توسعه و گسترش تجارت داشته باشد. این امر به‌ویژه درخصوص کشور ایران بسیار حائز اهمیت است؛ زیرا برای رهایی از اقتصاد نفتی و توسعه صادرات غیرنفتی و کاهش اتکا به صادرات محصولات خام معدنی و کشاورزی نیاز داشته و همچنین نیازمند ارتقای نقش و سطح مشارکت خود در زنجیره‌های ارزش تولید جهانی صنایع مختلف است.

۱۰. طرح بازپرداخت کالاهای واسطه صادرات: در این طرح هزینه‌های گمرکی و مالیاتی که برای واردات کالاهای واسطه‌ای نظیر ماشین‌آلات، مواد اولیه مورد نیاز برای تولید و صادرات از صادرکننده دریافت می‌شود، به وی بازگردانده می‌شود. این طرح، سالانه برای اکثر کالاهای صادراتی پس از قضاوت سازمان‌های مربوطه درمورد احتمال کاربرد این کالاها در صادرات با توجه به مولفه‌های گوناگونی چون سابقه شرکت و میزان صادرات آن، بررسی نوع کالا و کاربرد آن در صنعت مورد نظر و... مشخص شده و به‌عنوان مشوق صادراتی برای صادرکنندگان لحاظ می‌شود. در فاز دوم این طرح، باید روش‌هایی درجهت بهره‌مندی صادرکنندگان غیرمستقیم نیز ایجاد شود. این طرح به‌منظور کاهش اعتبارات مورد نیاز شرکت‌های صادراتی و ایجاد مزیت نسبی و کاهش هزینه‌های تمام‌شده کالا برای این شرکت‌ها بنا شده است. درحال حاضر، طرح بازپرداخت کالاهای واسطه صادرات در اکثر کشورهای توسعه‌یافته نظیر استرالیا، آمریکا، آلمان، انگلیس و کشورهای صنعتی نظیر برزیل، هند، چین و... به‌کار می‌رود.

۱۱. افزایش دسترسی به منابع اعتبارات: دسترسی به منابع اعتباری در قالب اعتبارات کوتاه‌مدت و بلندمدت از لوازم حیاتی برای صادرکنندگان است. بی‌شک برای شرکت‌های کوچک و متوسط (SME)، خط اعتبارات بسیار بااهمیت‌تر از شرکت‌های بزرگ تلقی می‌شود. به این دلیل که شرکت‌های کوچک و متوسط، بخش بزرگی از بنگاه‌های کشورهای درحال توسعه را تشکیل می‌دهند، تقویت دامنه اعتبارات برای رشد صادرات کشور بسیار ضروری است.

۱۲. ساده‌سازی قوانین و مقررات: دولت باید برای ساده‌سازی قوانین مرتبط با صادرات اقدام کند. فرآیند طولانی بروکراسی‌های اداری، تاثیر منفی روی صادرکنندگان تازه‌وارد می‌گذارد. همزمان، دولت باید درجهت افزایش جمع‌آوری و انتشار اطلاعات مورد نیاز صادرکنندگان مانند اطلاعات بازارهای خارجی و نیازهای صادرات به این بازارها، اقدام کند. فعالیت‌ها باید استانداردهای کالایی و نیازهای تخصصی برای صادرات به کشورهای صنعتی را نیز دربر بگیرد.

۱۳. تقویت همکاری‌های فی‌مابین بازیگران اقتصادی: درکنار ابزارهای سنتی سیاستگذاری، رشد صادرات می‌تواند به‌وسیله افزایش همکاری‌های صادرکنندگان و دولت و بازیگران اقتصادی حمایت‌شده و شتاب گیرد. امروزه، اطلاعات فزاینده‌ای درمورد امکان استفاده از کنسرسیوم‌های صادراتی برای کمک به شرکت‌های کوچک و متوسط درجهت دسترسی به بازارهای بین‌المللی وجود دارد. افزایش رایزنان بازرگانی حاضر در کشورهای خارجی جهت تهیه اطلاعات و رایزنی با دولت و شرکت‌های بین‌المللی و افزایش سهم ایران در این بازارها نیز از پیش‌شرط‌های اجرای این سیاست است. انتخاب رایزنان

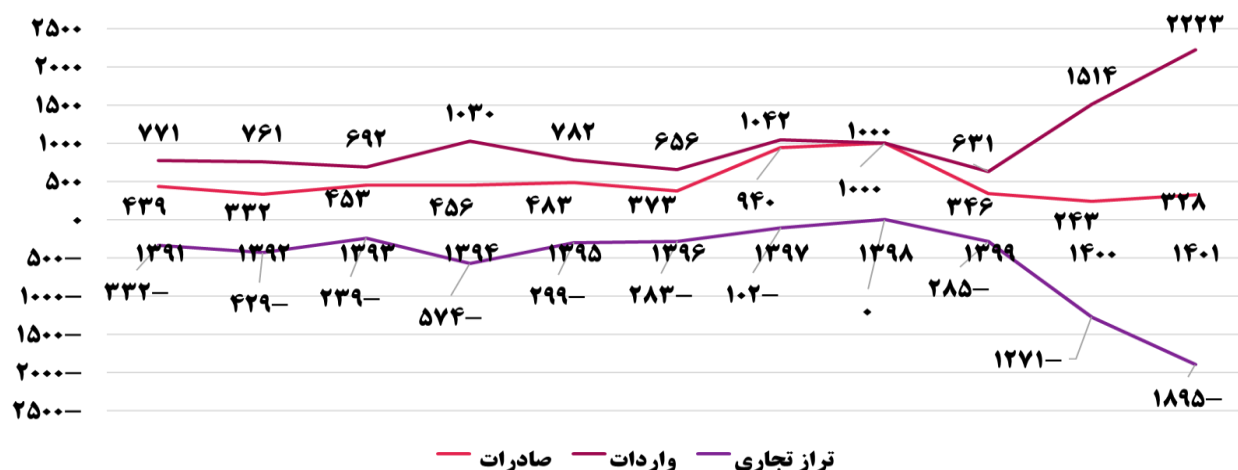
بازرگانی شایسته از بخش خصوصی که آشنایی کافی با فضای اقتصادی ایران را داشته باشند، می‌تواند در اجرای این راهبرد کمک شایانی کند. این ابزار، می‌تواند به‌عنوان ابزاری مکمل با سایر ابزارها برای توسعه صادرات توسط دولت مورد استفاده قرار گیرد.

۱۴. ترکیب سیاست‌های کوتاه‌مدت و بلندمدت صادراتی: توسعه رشد صادراتی نیاز به ترکیبی از ابزارهای کوتاه‌مدت و بلندمدت در حوزه سیاستگذاری دارد. برای برخورداری از رشد صادراتی مطمئن، باید ترکیبی از سیاست‌های نوآورانه (مانند حمایت از صادرات محصولات دانش‌بنیان و تقویت زیرساخت‌های حوزه اقتصاد دانش‌بنیان و استفاده از دیپلماسی علم‌وفناوری) و سیاست‌های سنتی (تعرفه‌های گمرکی، مالیات و یارانه به صنایع نوزاد) باشد و سطوح گوناگون دولتی را دربرگیرد.

نتیجه‌گیری

همکاری‌های استراتژیک بین سطوح مختلف دولتی و بخش خصوصی، یک عنصر کلیدی برای موفقیت در توسعه صادرات ملی است که باید با راهکارهای گوناگون نظیر برگزاری جلسات مشترک و حل مشکلات بخش خصوصی، استفاده از افراد بخش خصوصی در دولت، شفاف‌سازی مقررات و تصمیمات اقتصادی دولت و مجلس دنبال شود. بدون تردید، پیش‌شرط موفقیت در سیاستگذاری توسعه صادرات، توانایی دولت در طراحی سیاست‌ها، اجرا، مجازات و رصد و نظارت بر سیاست‌هاست. هر دولتی باید سیاستگذاری‌ها را مبتنی بر ظرفیت‌ها و شایستگی‌های ملی خود بنا گذارد و این سیاست‌ها را در سطوح ملی، زیرملی و بنگاه‌های داخلی خود اجرا کند.

صادرات، واردات و تراز تجاری استان - میلیون دلار

شرح	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱
صادرات	۳۱۹	۴۳۹	۳۳۲	۴۵۳	۴۵۶	۴۸۳	۳۷۳	۹۴۰	۱۰۰۰	۳۴۶	۲۴۳	۳۲۸
واردات	۸۹۱	۷۷۱	۷۶۱	۶۹۲	۱۰۳۰	۷۸۲	۶۵۶	۱۰۴۲	۱۰۰۰	۶۳۱	۱۵۱۴	۲۲۲۳

تراز تجاری	۵۷۲-	۳۳۲-	۴۲۹-	۲۳۹-	۵۷۴-	۲۹۹-	۲۸۳-	۱۰۲-	.	۲۸۵-	۱۲۷۱-	- ۱۸۹۵
---------------	------	------	------	------	------	------	------	------	---	------	-------	-----------

حمایت گمرک از تولید در میدان عمل

با توجه به اینکه حجم قابل توجهی از کالاهای وارداتی به کشور را مواد اولیه کالاهای سرمایه و واسطه ای و ماشین آلات و تجهیزات خطوط تولید تشکیل می دهد و نیاز واحدهای تولیدی به این اقلام ضروری و بعضاً حیاتی است یکی از موارد مهم و برجسته مدنظر مدیریت ارشد گمرک، فراهم کردن بستر و شرایط مناسب برای ترخیص سریع و بدون معطلی مواد اولیه و نهادهای مورد نیاز واحدهای تولیدی از گمرک بوده است که برای این منظور تسهیلاتی از جمله موافقت با ایجاد و احداث انبارهای اختصاصی در محل واحد تولیدی تحت نظارت و کلیدگمرک، ترخیص درصدی مواد اولیه حتی تا ۹۰ درصد بدون ارائه مجوز به خصوص کد رهگیری بانک مرکزی در زمان ترخیص و ارائه آن هنگام ترخیص ۱۰ درصد باقیمانده استرداد حقوق ورودی اخذ شده از کالاهایی که در تولید کالاهای صادراتی به کار می رود با هدف کمک به جبران نقدینگی تولید کنندگان قبول ضمانت نامه بانکی به جای پرداخت نقدی حقوق ورودی، قرار دادن نام شرکت های تولیدی معتبر و بدون سابقه تخلف در فهرست طرح فعالان مجاز اقتصادی (AEO) که این مورد از سوی سازمان جهانی گمرک نیز توصیه شده است و در پاره ای مواقع ترخیص نسبه در چارچوب بسته های حمایت از تولید و صادرات در نظر گرفته شده است. علاوه بر این به منظور افزایش شناخت و آگاهی مدیران گمرکات اجرایی از فرآیند تولید و سازوکارهای آن، موکداً به آنها سفارش و توصیه شده که به طور مرتب از واحدهای تولید محل خدمت خود بازدید کنند و از نزدیک با مشکلات و نیازهای تولیدگران در بحث تشریفات واردات و ترخیص کالا آشنا شوند. بررسی اجمالی از نتایج حاصله از این اقدام نشان داده است که راندمان تولید کالا در واحدهایی که ارتباط نزدیکی بین مدیران آنها و مدیران گمرک وجود دارد به نحو چشمگیری بالا است و میزان رضایتمندی صاحبان کارخانه های تولیدی از عملکرد و همکاری گمرک افزایش یافته است. در نشست هایی که معمولاً پس از این بازدیدها بین مسئولان واحدهای تولیدی و مدیران گمرک برگزار می گردد عموماً اظهار می شود که اگر سایر سازمانهای ذی مدخل در امر تولید و صادرات در حیطه نوع وظایف و مسئولیت های خود، عملکردی مشابه گمرک داشته باشند، بخش اعظم مشکلات آن ها برطرف می شود. جالب است که به درخواست همین واحدها در پاره ای مواقع از مدیران گمرک خواسته می شود به نیابت از تولیدکنندگان، درخواست های آن ها را با مسئولان ارشد کشور در میان بگذارند و خواهان رسیدگی به مشکلات فعالان اقتصادی شوند. نکته مهم دیگر این است که حمایت و پشتیبانی گمرک از تولید و صادرات در حالی صورت می گیرد که مأموریت اصلی این سازمان کنترل و نظارت بر ورود و خروج کالا در مبادی رسمی و دقت و مراقبت از سلامت تجارت و مبارزه با هر نوع تخلف و جعل اسناد و تقلب در اظهار کالا است. نکته ظریفی در این بین وجود دارد و آن این است که برای افزایش بازدهی خدمات و تسهیلات گمرکی ذی نفعان، خود گمرک و کارکنان آن نیازمند حمایت و پشتیبانی مسئولان و سازمان های بالا دستی به ویژه وزارت محترم امور اقتصادی و دارایی بوده تأمین نیازهای گوناگون سازمان از جمله نیروی انسانی مکفی و بحث معیشت کارکنان می تواند سبب افزایش انگیزه و بهبود خدمات رسانی به جامعه تجاری و مردم شود.